

Ben 68 kuşaðından geliyorum.

Bizim üniversite ve ilk çalışma yıllarımızda devamlı bir çatışma ve kavga ortamı vardı. Öğrenciler okul yönetimi ile - siyasiler birbirleri ile - işçiler patronları ile - - sosyalistler kapitalistlerle - - komünistler kendi içlerindeki fraksiyonlarla - - fakir ülkeler zenginlerle.-

Zaman akıp geçtikten sonra bütün bu çatışan tarafların menfaatlerinin aynı yönde olduğu anlaşıldı ve taraflar birbirlerini hasım gibi görmektense aynı kayıkta yolculuk yapan yolcular gibi hareket etmeye başladılar ve

İYİ DE OLDU.

Patronlar işçilerine öğlen yemekleri vermeye başladılar ve işçiler de çalıştıkları firmaları acaba nasıl daha iyiye doğru götürürüz diye düşündüler.

Yine bizim 68'li yıllarda üniversitede ekonomiyi ülkenin kıt kaynaklarının toplumun değişik kesimleri arasındaki paylaşımının kurallarını araştıran bilim dalı olarak tanımlayan ve müşteriyi de bu paylaşımında firmanın karını maksimize etmek için tanınması gereken ve çeşitli oyunlarla firmanın kısa ve uygun vadeli menfaatlerine hizmet etmesi sağlanan bir meta gibi gören idare bilimcileri ders verirlerdi. Benzer kişilerde firmaların yönetiminde söz sahibi idi.

Sonralar bu görüşler değişti ve herkes müşterisini nasıl memnun ederim diye düşünmeye ve bunu sistemli biçimde düşünüp, planlayıp hayata geçirmeye başladı. Bizim senelerde dükkânlarda sıkça gördüğümüz "satılan mal geri alınmaz" levhalarının yerini önce "satılan mal bir ay içinde ve satış fişi ile geri getirilirse alınır" sonraları da "satılan mal sorgusuz sualsiz fişsiz geri alınır" gibi levhalar almaya başladı.

İYİ DE OLDU.

Müşteriler ile dükkân sahipleri birbirlerini daha sever oldular ve işyerinden içeri giren müşteriye satış elemanı "ne istiyorsunuz?" değil de "size nasıl yardımcı olabilirim?" diye sormaya başladı ve hayat herkes için daha mutlu, anlamlı ve dayanılabilir hale geldi.

Yine bizim 68'li yıllarda ihracat diye bir şey yoktu ve ülke bütün gücünü "ithalat ikamesi" denen ithalatı azaltmak için yerli üretimi teşvik etmeye yönelmişti. ihracat ile uğraşanlara biraz kaçık gözü ile bakılır ve onların iyi ihracatçı olmak için kaliteli mal üretmek gerektiği gibi söylemleri ve sıfır hata ile iş yapma çabaları ile alay edilirdi. Hele hele yine bu kaçıkların dünya piyasalarında rekabet etmek için kaliteden ödün vermeden maliyetleri aşağı çekebilmek için bütün çalışanları düşünmeye sevk etmek için gösterdikleri çabaları yedi düveli kılıç zoru ile dize getirmiş Osmanlıların torunları olan bizlerin alışmadığımız lüzumsuz çabalardı.

Sonra zaman geçti, bir de baktık ki ihracat yapmayanın uzun vadede yaşaması imkansız hale gelmiş "ithalatı ikameci" işadamlarının yerini Doğusundan Batısına bütün dünya ile bütünleşmiş genç dinamik yeni bir tip iş adamları oluşmuş.

İYİ DE OLDU.

Bu globalleşme sayesinde eğitimimize, siyasetimize, tüketimimize sunulan mallara, sanatımıza bir kalite geldi.

Festivallerimize dünyanın en iyileri koşa koşa gelip bize eskiden görmek için binlerce kilometre kat etmemiz gereken operaları, baleleri, tiyatroları, konserleri kendi tarihi dekorlarımız içinde sundular. Onlar da biz de mutlu olduk.

Bitirirken kısadan hisse: NE İDİK ? NE OLDUK ? NE OLACAĞIZ ?

Bülent ÖZSOY

27/05/1996